

Sångpostillan - Septuagesima

Bidrag från Bengt Pleijel
2008-01-01
Senast uppdaterad 2020-02-02

Septuagesima Nåd och tjänst

Tredje årgångens läsningar:
GT: Salomos vishet 11:22-26
Epistel: Filipperbrevet 3:7-14
Evangelium: Matteus 19:27-30
Psaltarpsalm: 25:4-11

Dagens bön

O Gud, som kallar oss till tjänst i ditt rike,
hjälp oss att lita på din barmhärtighet,
och låt oss av nåd få ärva det eviga livet.
Genom din Son Jesus Kristus, vår Herre.
Amen.

Septuagesima är söndagen som inleder ”förfastan” och som sedan fortsätter med söndagen Sexagesima och fastlags söndagen fram till Askonsdag. Septuagesima betyder den sjuttionde. Vi befinner oss nu i 70.dagars-förberedelsen före Påsk.

Uti din nåd o Fader blid är psalmen 240, en gammal överlåtelsepsalm. som skall följa oss in i denna söndags budskap om ”nåd och tjänst”. Den föddes på 1600-talet. Tre personer från det århundradet har filat på den: Kyrkoherde Basilio Förtsch från Thüringen, notarie Haquin Ausius från Stockholm, som översatte den och biskop i Skara Jesper Svedberg, som var huvudansvarig för 1695 års psalmbok.

Vill du höra Bengt Pleijel predika och Anne Mette Pleijel Johnsson läsa text och sjunga? Klicka här!
Predikans text: Matteus 19:27-30

Petrus sade: ”Vi har ju lämnat allt och följt dig. Hur blir det då för oss?” Jesus svarade: ”Sannerligen, vid världens återfödelse, när Människosonen sätter sig på härlighetens tron, skall också ni som har följt mig sitta på tolv troner och d Israels tolv stammar.

Var och en som för mitt namns skull har lämnat hus eller bröder eller systrar eller far eller mor eller barn eller åkrar skall få hundrafalt igen och ärva evigt liv. Många som är sist skall bli först och många som är först skall bli sist.”

Nu läser vi psalm 240 vers 1

Uti din nåd, o Fader blid,
från nu och intill evig tid
jag lämnar mig och vad jag har.
Tag, Herre, allt i ditt förvar.

Det handlar om nåd och tjänst denna söndag. Först kommer nåden, Guds obegripliga och oförtjänta godhet. Nåden fungerar som en drivkraft som lockar ut mig i tjänst.

Först fyller jag på bilen med bensin. Sedan kan jag tuta och köra.

Först låter jag mig fyllas av Ande, skriver Paulus i Efesierbrevet 5:18 ff. Då kommer Andens olja till mig och ger mig en inre drivkraft att tala med andra, släppa krampen omkring min egen ära och i stället sjunga till Guds ära o.s.v.

Bergspredikan börjar med att Gud lägger himmelrikets salighet i våra hjärtan. Det ger oss en inre kraft att leva ut bergspredikans livsstil.

Det börjar alltså inte med mina duktigheter. Duktigheterna kan göra mig stor och pösiga så att jag glömmer alla andra. Duktigheterna kan också göra mig ängslig och självupptagen. Duger jag nu?

Psalmversen hjälper oss att hitta startpunkten för våra liv – Din nåd, o Fader blid. Försök se framför dig Guds fadershänder

Om du tittar noga på dem, kan se något där: en massa namn är skrivna där. Men det ser inte du. Jesaja citerar vad du säger: ”Herren har övergivit mig, Herren har glömt mig.”

Jesaja tycker det var dumt sagt av dig, för han vet vad Gud säger: Kan då en mor glömma sitt barn, så att hon inte förbarmar sig över sin livsfrukt? Och även om hon kunde glömma sitt barn, skall jag inte glömma dig. Se, på mina händer har jag upptecknat dig. (Jes 49:14-16). Ditt namn finns där!

Det är i de händerna vi nu får överlåta oss genom att sjunga vers 1.

Vi läser psalm 240 vers 2. Mitt liv, min kropp och ande är
Din egendom, o Herre, kär.
Bevara själv vad dig tillhör,
att intet ont mig skada gör.

Vår text börjar med att Petrus säger: ”Vi har ju lämnat allt och följt dig. Hur blir det då för oss?”

Bakgrunden till den frågan är att de just mött en ung man. Han var rik. Han hade allt: MC och PC och DVD och euro och dollar och rubel. När Jesus gick vägen förbi, högg det tag i den här pojken. Han såg Jesus. Jesus var så god, han levde så rikt. Han kan jag leva så, undrade pojken. Och han gör något mycket underligt. Han springer fram till Jesus, han faller på knä. Han är så ivrig.

Ibland liknar vi honom. Vi springer. Vi jagar och stressar och rusar fram. Och vi faller för så mycket. Vi borde göra som den här pojken, skynda oss fram till Jesus och falla ned inför honom. Och fråga med honom: Gode mästare, vad skall jag göra för att vinna evigt liv? Låt din längtan efter godhet, efter mening med livet, efter att få leva rikt och riktigt, komma till uttryck.

Lägg märke till hur Jesus möter honom. Jesus får kärlek till honom. (Markus 10:21) Han ser på honom med nåd och sanning, som Johannes sjunger om (se Joh 1:14). Men kärleken var så stark att han måste sätta fingret på den ömma punkten i hans liv – hans hagalenskap i ägodelarna.

Vi vet vad som hände. Den rike ynglingen ville hellre var rik på euron än rik på tron. När Jesus vill fylla våra liv med himmelrika gåvor kan det hända att det inte finns plats. Vi är fulla av det som är fult och kanske fula av det som är skryt. Därför behöver jag tala med honom om mitt liv, min kropp och ande, som vi gör i psalmen.

Anden i oss är vårt inre kärleksrum, där Guds Ande vill tala med vår ande om att vi är Guds barn (se Rom 8:16). Min ande får jag överlåta till Honom, så att han får skydda och bevara den.

Min kropp får jag överlåta till honom med alla svagheter och ålderstillägg. Om den får bli hans egendom kan intet ont skada den.

Jag träffade en kvinna som berättade om att hon för flera år sedan slutade röka. Vad fick dig till det, frågade jag. Hon sa: ”Jag läste i 1 Kor 6: 19: ”Vet ni inte att er kropp är ett tempel för den helige Ande, som ni har inom er och som ni har fått från Gud”. Det ordet träffade mig. "Jag slutade tvärt”.

Låt oss se hur Guds kärlek vill ta hand om vårt liv, vår ande och våra kroppar. Vi överlämnar allt i Guds goda fadershänder.

Vi sjunger psalm 240 vers 2.

Vi läser psalm 240 vers 3. I dig är jag av hjärtat nöjd,
du är min enda tröst och fröjd.
I all min nöd och stora brist
är du min hjälp, det vet jag visst.

Det kan dröja innan jag upptäcker glädjen och tryggheten i den här versen. Jag är inte alls nöjd och jag saknar både tröst och fröjd. Där är i stället suckan och nöd och brist. Jag känner igen mig i den rike ynglingen. Han gick bedrövad bort från Jesus.

Du kan kanske få lite hjälp av att göra följande övning: I stället för att se på Guds händer, se på dina. Du håller något i dina händer. Krampaktigt håller du fast vid saker och ting och aktier, medaljer, dockor, dollarsedlar. Du håller händerna hårt omkring detta. Riktigt hårt.

Se sedan på Jesus på korset. Där ser du Guds kärlek. Så älskade Gud … Låt hans kärlek strömma genom dig. Då håller du med dina händer. Du gör som Jesus. Du lyfter dem. Vad håller då med det du håller fast vid. Du tappar allt… Och allt det som du fastnat i tappar sitt grepp om dig.

Här anar vi den stora hemligheten: När jag förstår hur mycket jag är älskad kan jag lämna ifrån mig mitt eget. Och det är inte bara fråga om att släppa det utan kanske också lägga dem i Guds faderhänder. Det jag lägger i hans händer, det tar han hand om, han välsignar det.

Vi kan se det när vi i nattvarden överlåter brödet. Brödet – vardagens möda. Det bröd vi använder på Åh är bakat i Sydafrika. Många har arbetat med det. Lantarbetare, missionärer, flygpersonal, posttjänstemän, brevbärare, kyrkvaktmästare.

När vi på altaret bär fram det i nattvarden, läser instiftelseorden och i bön håller upp brödet och vinet inför Gud, kommer det tillbaka till oss med all den himmelska världens välsignelser. Kristi kropp för dig … Kristi blod för dig …

Så blir det med allt vi överlåter åt Gud. Gud välsignar. Vi behöver inte gå ensamma med något som drabbar oss utan tala med vår kära himmelske fader om det.

Vi sjunger psalm 240 vers 3.

Vi läser psalm 240 vers 4
Det är min tro, o Fader blid,
hjälp att jag alltid blir därvid.
Ifrån ditt barn du aldrig vik,
att jag må ärva himmelrik.

Petrus hade frågat Jesus hur det skulle gå för dem. De hade ju lämnat allt och följt honom. Vad får vi för besväret?

Jesus ler förmodligen. På rak arm lovar Jesus den mest fantastiska belöning. Den gång då Gud låter den nya skapelsen träda fram med nya himlar och en ny jord, då Människosonen sätter sig på sin härlighets tron, då ska de få sitta på tolv troner i himlen och döma Israels tolv stammar. Det syftar inte på Människosonens stora dom utan på det som sedan följer. Ordet döma betyder här ”styra”. I himmelriket finns en ordning med olika uppgifter.

Vi undrar om Petrus blir röd i ansiktet och skäms över sin fråga. Ingen arbetsgivare är så generös som Jesus då han tar oss i sin tjänst. Den som lämnar allt och följer Jesus får hundrafalt igen. Ja, t.o.m. evigt liv.

När man kommer in i kraftfältet omkring Jesus, får man en ny förankring, ett nytt centrum, en ny medelpunkt. Jesus står hela tiden i focus.

För Paulus blev det så. Han berättar i episteln från Filipperebrevet 3:7-14 att han vunnit högsta vinsten. Detta att vinna Kristus, som han uttrycker det, var så fantastiskt att han kastade alla sina egna ”vinningar” på sophögen, för att få bevaras och fördjupas i det han fått i Kristus.

Om vi hittat detta, krävs det kanske vaksamhet och radikala grepp för att bevara det. Det kan bli kamp och splittringar med de allra närmaste. Jesus säger: Var och en som för mitt namns skull har lämnat hus eller bröder eller systrar eller far eller mor eller barn eller åkrar skall få hundrafalt igen och ärva evigt liv.

Jesus säger inte här att vi måste lämna dem. Han säger att om det går så att vi tvingas att lämna dem, blir vi inte övergivna. Om vi blir utstötta från vår egen familj får vi hundrafalt igen. Vi kommer in i Guds familj och får en väldig massa syskon och mostrar och kusiner.

Det sista Jesus säger är nyttigt för oss att lägga på minnet. Många som är sist skall bli först och många som är först skall bli sist. himmelriket är det ett helt annat räknesätt än på jorden. Det ordet av Jesus kan få bevara oss i barnskapets glädje. Är vi Guds barn så är vi ju faktiskt det största man kan bli. Sträck på dig kungabarn! Vi får sjunga om detta tillsammans med de tre sextonhunnatalsskalderna: som skrivet psalmen 240 vers 4. Det är min tro, o Fader blid,
hjälp att jag alltid blir därvid.
Ifrån ditt barn du aldrig vik,
att jag må ärva himmelrik
Ordbbrukarens ordbruk Berätta först för dig själv (och kanske för någon annan)
vad överlåtelsen är och vad den betyder för dig.

Överraska ditt minne genom att visa att du kan lära dig psalm 240 utantill.

Ibland känner du dig som en kruka.

Den kan bli mycket värdefull om man låter några ordfrön komma ned i den. Du säger:

”Herren har övergivit mig, Herren har glömt mig.” Men Gud säger:

Kan då en mor glömma sitt barn, så att hon inte förbarmar sig över sin livsfrukt?

Och även om hon kunde glömma sitt barn, skall jag inte glömma dig. Se, på mina händer har jag upptecknat dig. (Jes 49:14-16). Vet ni inte att er kropp är ett tempel för den helige Ande, som ni har inom er och som ni har fått från Gud. (1 Kor 6: 19) Allt sådant som var en vinst för mig har jag för Kristi skull räknat som förlust. Jag kastar det på sophögen för att vinna Kristus och få leva i honom. (Fil. 3:7-8) Ur bibelskolans skattkammare Har du många frågor och grubblor? På Bibelskolans huvudmeny hittar du en avdelning som heter frågor och svar. Där får många knepiga frågor kloka svar. Om du inte hittar svar just på din fråga kan du själv skriva en fråga och förvänta ett klokt svar sedan de kloke grubblat färdigt.